

पर्यायशैक्षणिककार्ययोजना २०२१-२२

10th संस्कृतम्		NOVEMBER		III LANGUAGE -	
क्रम संख्या	मासः/सप्ताहः Month/Week	अधिगमफलानि Learnig out come	निदेशात्मक क्रियाकलापः Activity	मौल्यमापनम्- क्रियाकलापः Evaluation activity	
1	नवम्बर् मासः NOVEMBER R 2021	<u>घटकः -पत्रलेखनम्,</u> <u>प्रबन्धः,</u> <u>अनुवादः</u>			
	प्रथमद्वितीय सप्ताहौ (1st Week) क्रियाकलापः १	➤ पत्रलेखनसामर्थ्यवर्धनम् । प्रबन्धलेखनकला सम्पादनम् । अनुवादसामर्थ्यवर्धनम्।	<ul style="list-style-type: none"> ● पत्रलेखनक्रमम् उद्दिश्य विवरणम् । ● प्रबन्धे अन्तर्गत अंशानां चर्चा । ● वाक्यरचना कौशलसम्पादनार्थं छात्राणां प्रयत्नः। 	<ul style="list-style-type: none"> ■ पत्रलेखनस्य स्तरावलोकनं करोति । ■ प्रबन्धे विवरणस्य विषयवर्धनसामर्थ्यपरिशीलनम् ■ शब्दप्रयोग कौशलस्य, वाक्यरचना सामर्थ्यस्य च परिशीलनम् । 	
	क्रियाकलापः 2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ विषयसङ्ग्रहः, विवरणसामर्थ्यवर्धनम् । ➤ पत्रलेखनवैविध्यावगमनम् । ➤ अनुवादकरणम् 	<ul style="list-style-type: none"> ● छात्रद्वारा विविधप्रबन्धविषयाणां सङ्ग्रहकरणम् । छात्रमध्ये चर्चाकरणम् । लेखनम् च । ● अनुवादे प्रयत्नः । 	<ul style="list-style-type: none"> ■ लेखनस्य परिशीलनम्, विवरणांशस्य अवलोकनम् । ■ दोषदूरीकरणम् । 	

क्रियाकलाप: 3		<ul style="list-style-type: none"> ➤ प्रबन्धलेखने उपक्रमः, विवरणम्, उपसंहारः इत्येतेषाम् अवगमः। ➤ विविधपत्राणां आरम्भसमाप्तौ व्यत्यासप्रदर्शनम्। ➤ अनुवादकरणे भाषाविशेषावगमः। 	<ul style="list-style-type: none"> ● उदाहरण प्रदर्शनम्। ● अनुवादं कारयित्वा व्यत्यास प्रदर्शनम्। 	<ul style="list-style-type: none"> ■ दोषसंस्करणद्वारा अधिगमदृढीकरणम्
------------------	--	--	--	---

अभ्यासपत्रिका

1] पत्रं लिखत -

१.अग्रजस्य विवाहनिमित्तं दिनद्वयं विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्रं लिखत ।

2] प्रबन्धं लिखत -

१.कर्णाटकराज्योत्सववैशिष्ट्यं अधिकृत्य लघुप्रबन्धमेकं लिखत ।

3] कन्नडभाषया अथवा आङ्ग्लभाषया अनुवादं कुरुत ।

१.पुरा भोजराजस्य आस्थाने बहवः पण्डिताः आसन् ।

२.वयं शालायां संस्कृतं सम्यक् पठामः ।

३.संस्कृतेन संस्कृतिः रक्षणीया ।

४. डिसेम्बर् मासे अस्माकं शालायां वार्षिकोत्सवः भविष्यति ।

५.कृषकाः ग्रामे कृषिकार्यं कुर्वन्ति ।

	क्रियाकलाप: 3	➤ क्रियापदेषु लङ्, लिट् लकारसम्बन्धि क्रियापदानां परिचयः ।	● आसीत्, अगात्, अवाप, चक्रे, सिषेवे, पपात इत्यादि क्रियापदानां लकारपुरुषवचन निर्देशः ।	■ आसीत्, अगात्, अवाप, चक्रे, सिषेवे, पपात इत्यादि शब्दानां वाक्ये योजनाभ्यासः ।

अभ्यासपत्रिका

1] एकवाक्येन उत्तरयत -

१. विक्रमः वेतालं स्कन्धं अधिरोप्य कस्य समीपं गन्तुम् आरेभे ?

२. पूर्वं उज्जयिन्यां कः नृपः आसीत् ?

३. राजः कति पुत्राः आसन् ?

४. ' ददर्श ' इति क्रियापदस्य लकारः कः ?

५. रजन्यां धान्यावघातजं मुसलध्वनिं का श्रुतवती ?

2] विक्रमः वेतालश्च इति पाठस्य सारांशं सङ्ग्रह्य दशवाक्यैः कर्नाटकभाषया,
आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

क्रम संख्या	मासः/सप्ताहः Month/Week	अधिगमफलानि Learnig out come	निदेशात्मक क्रियाकलापः Activity	मौल्यमापनम्- क्रियाकलापः Evaluation activity
3	नवम्बर् मासः NOVEMBER 2021	घटकः - मिथ्याभिमानः		
	चतुर्थःसप्ताहः (3rd Week) क्रियाकलापः १	➤ भाषाकौशलच तुष्टयस्याभिव र्धनम् ।	● आदर्शवाचनम् अनुवाचनं च ।	■ दोषपरिष्कारः ।
	क्रियाकलापः 2	➤ स्वाभिमानदुर भिमानयोः मध्ये व्यत्ययस्य परिचयः।	● स्वाभिमानं नाम किम् ? दुरभिमानं नाम किम् ? स्वाभिमानेन किम् प्रयोजनं ?दुरभिमानेन का हानिः ? इत्यादि मौल्य विषयेषु चर्चाकलापः ।	■ स्वाभिमान दुरभिमानयोः सन्निवेशकथनं छात्राः कुर्वन्ति ।
	क्रियाकलापः 3	➤ सन्धि कृदन्त पदानाम् अन्वेषणम् ।	● पाठे विद्यमान सन्धिकृदन्तशब्दानां चयनं कृत्वा विभागं विवरणं च कुर्वन्ति छात्राः ।	■ कर्णार्जुनयोः.. तथापि, कोपाविष्टः, इत्यत्र, कः सन्धिः ? गत्वा, श्रुत्वा, त्यक्त्वा इत्यत्र कृत् प्रत्ययः कः ?

अभ्यासपत्रिका

1] एकवाक्येन उत्तरयत -

१. कृष्णार्जुनयोः कीदृशं युद्धं प्रवृत्तम् ?

२. कृष्णवचनं श्रुत्वा अन्ते कः यथार्थं ज्ञातवान् ?

३. अर्जुनस्य सारथिः कः ?

४. कुत्र कौरवपाण्डवानां मध्ये युद्धं प्रचलति स्म ?

५. युद्धसन्दर्भे कृष्णः कं वारं वारं अभिनन्दति स्म ?

2] यथा निर्देशं लिखत -

१. “ साधु कर्ण साधु “ ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

२.” हे मधुसूदन, मम बाणप्रहारेण कर्णस्य रथः योजनपरिमितं दूरं गच्छति ?

कः अवदत् ? कम् अवदत् ? कस्य रथः दूरं गच्छति ?

3] रिक्तस्थानं पूरयत -

१. हे कौन्तेय _____ श्रुणु ।

२. अर्जुनस्य रथः _____ प्रतिसरति स्म ।

३. अनेन प्रकारेण कृष्णेन अर्जुनस्य _____ खण्डितः ।

4] कृष्णः अर्जुनं कथं समादत्ते इति दशवाक्यैः कन्नडभाषया वा आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत ।

-----***-----*****-----***-----
--

- प्रश्नपत्रिका -

अङ्काः २०

1] एकवाक्येन उत्तरं लिखत -

[१x५=५]

१. केषां मध्ये भीषणं युद्धं प्रचलति स्म ?

२. कृष्णः कर्णं कैः अभिनन्दति स्म ?

३. अर्जुनः अन्ते किं ज्ञातवान् ?

४. धर्मध्वजः कुत्र राजा आसीत् ?

५. धान्यावघातजं मुसलध्वनिं का श्रुतवती ?

2] रिक्तस्थानं पूरयत ।

[१x४=४]

१. हे कौन्तेय _____ श्रुणु ।

२. उभयोः _____ दृष्ट्वा सर्वे आश्चर्यचकिताः।

३. विक्रमादित्यः वेतालम् आनेतुं _____ गच्छति स्म ।

४.अर्जुनस्य सारथिः _____ आसीत् ।

3] कन्नडभाषायां आङ्ग्लभाषायां वा अनुवदत - [१x२=२]

१.आसीत् द्रोणो नाम प्रथितः धनुर्वेदाचार्यः ।

२.तस्य धनुर्वेदकौशलं दृष्ट्वा भीष्मः तं स्वनगरम् आनयत् ।

4] संस्कृतभाषायां अनुवदत - [१x२=२]

१. ಇಂದು ರವಿವಾರ, ಶಾಲೆಗೆ ವಿರಾಮ ಇದೆ.

२. ನಾಳೆ ಸೋಮವಾರ, ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವೆನು.

5] अनारोग्य निमित्तं दिनद्वयं विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्रं लिखत । [१x३=३]

6] एकं विषयं उद्दिश्य प्रबन्धं लिखत । [१x४=४]

' संस्कृतभाषायाः गरिमा ' अथवा ' कर्णाटकराज्योत्सवः ' ।

-*-*-*-*-